

Крижна Валентина Володимирівна,
старший науковий співробітник наукової
лабораторії з проблем кримінальної поліції
НАВС, кандидат юридичних наук, старший
науковий співробітник

АДМІНІСТРАТИВНА РЕФОРМА В УКРАЇНІ

Адміністративна реформа визначається як форма структурного впорядкування, удосконалення та розвитку системи органів державної влади як єдиного механізму держави, що утворився на основі інтеграції матеріальних, фінансових і людських ресурсів, підприємств, установ, організацій та відповідної їх взаємодії, заснованої на принципах розподілу влади в межах чинного законодавства, що забезпечує виконання завдань і функцій держави; це неперервний у часово- просторовому форматі процес щодо вдосконалення інституційних засад механізмів державотворення та державного апарату, результатом якого є соціально-економічний розвиток країни [1, с. 150]. Адміністративна реформа за своїм змістом є комплексом політико-правових заходів, які полягають у структурних, функціональних і державно-службових змінах насамперед у сфері виконавчої влади з метою перетворення її з владно-репресивного механізму на організацію, що служить суспільству, і створення на цій основі ефективної системи

державного управління [2, с.4]. Вона здійснюється кожного разу, коли чинна система виконавчої влади об'єктивно не забезпечує належної організації виконання законів [2, с. 144].

Система державного управління в Україні побудована з урахуванням адміністративно-територіального устрою на основі трьох рівнів управління, серед яких вищий здійснює Кабінет Міністрів України, центральний представлений центральними органами виконавчої влади, місцевий - обласний рівень управління - забезпечується обласною державною адміністрацією, а районний здійснюється районною державною адміністрацією. Зазначені елементи системи державного управління є системоутворювальними і не можуть бути вилючені з цієї системи або замінені іншими, оскільки є необхідними частинами збалансованого механізму державного управління. Однак усі вони потребують удосконалення своєї організаційної побудови, чіткого визначення в законодавстві свого правового статусу і порядку діяльності.

Згідно з Концепцією ключовим об'єктом реформування є апарат державного управління - система органів виконавчої влади. Відомо, що законодавство про органи виконавчої влади визначається в науковій літературі як «статутний (компетенційний) блок» адміністративного. Разом із тим будь-яка реформа потребує належного планування і правових підстав для свого здійснення. Значною мірою це стосується і проведення адміністративної реформи.

За своїм змістом адміністративна реформа є комплексом узгоджених заходів, спрямованих на суттєве підвищення рівня керованості життєво важливих процесів у суспільстві шляхом науково обгрунтованого створення ефективного механізму державного управління, розвитку адміністративного законодавства, поліпшення кадрового, інформаційно-технічного і фінансово-економічного забезпечення організації виконавчої влади та місцевого самоврядування [3, с. 226].

Оцінювати ж результативність адміністративної реформи слід за такими критеріями: яким чином здійснення

адміністративної реформи позначиться на забезпеченні політичних, економічних і соціальних прав громадян; як реформування системи влади вплине на якість і доступність для громадян послуг, що надаються владними органами; наскільки здійснення адміністративної реформи сприяє підвищенню ефективності, оперативності діяльності органів державної влади, здійсненню місцевого самоврядування. Без цього постулати щодо посилення відповідальності влади перед громадянами ніколи не поєднуються з конкретними інституціональними рішеннями і залишатимуться на рівні ритуальних гасел [4, с. 107].

В. Авер'янов наголошував, що адміністративна реформа в Україні має на меті побудову такої системи державного управління, яка відповідатиме стандартам демократичної, соціальної, правової держави і має бути спрямована на служіння потребам й інтересам людей, забезпечення ефективної реалізації прав і свобод громадян, доступності та якості широкого кола державних і громадських послуг населенню [5, с. 43].

Принципова ознака науковості у проведенні адміністративної реформи виявляється в тому, що будь-яка структурна реорганізація в апараті державного управління повинна здійснюватися обов'язково на підставі попереднього визначення конкретних змін функцій і повноважень, а за можливістю - і методів діяльності відповідних органів. Це потребує розробки та офіційного затвердження єдиного класифікатора функцій державного управління, який мав би стати найважливішою складовою нормативно-правової основи адміністративної реформи [6, с. 31-33].

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Синергетичні засади державного управління в умовах реформ: монографія / С. М. Серьогін, І. В. Письменний, І. І. Хожило та ін.; за заг. ред. С. М. Серьогіна. - Д.: ДРІДУ НАДУ, 2007. - 194 с.
2. Пахомов І. Адміністративна реформа: як її розуміти? / І. Пахомов // Право України. - 2001. - № 3. - С. 144-145.

3. Адміністративне право України. Академ. курс : підруч.: [у 2 тт.]: Т. 1. Заг. частина / ред. колегія: В. Б. Авер'янов (голова) та ін. - К.: ТОВ «Вид-во «Юридична думка», 2007. - 592 с.

4. Полешко А. Хід адміністративної реформи в Україні (з наук.-практ. конф.) / А. Полешко // Право України. - 2003. - № 4. - С. 104-118.

5. Авер'янов В. Б. Адміністративна реформа в Україні - стан та очікування / Авер'янов В. Б. // Адміністративна реформа - історія, очікування та перспективи / упоряд.

В. П. Тимошук. - К.: Факт, 2002 - 100 с.

6. Янчук О. Структурно-кадрові аспекти адміністративної реформи в Україні / О. Янчук // Право України. - 2004. - № 2. - С. 31-33.